

HELSINGBORG

Årsbokslut inriktning, mål och ekonomi 2024

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag	3
Nämndens inriktning.....	4
Nämndens mål.....	6
Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning.....	8
Ekonomiskt utfall	10
Offentliga bidrag.....	13
Investeringar.....	14
Ekonomiskt utfall per verksamhet	14

Bilagor

Bilaga 1: Barnbokslut 2024

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag

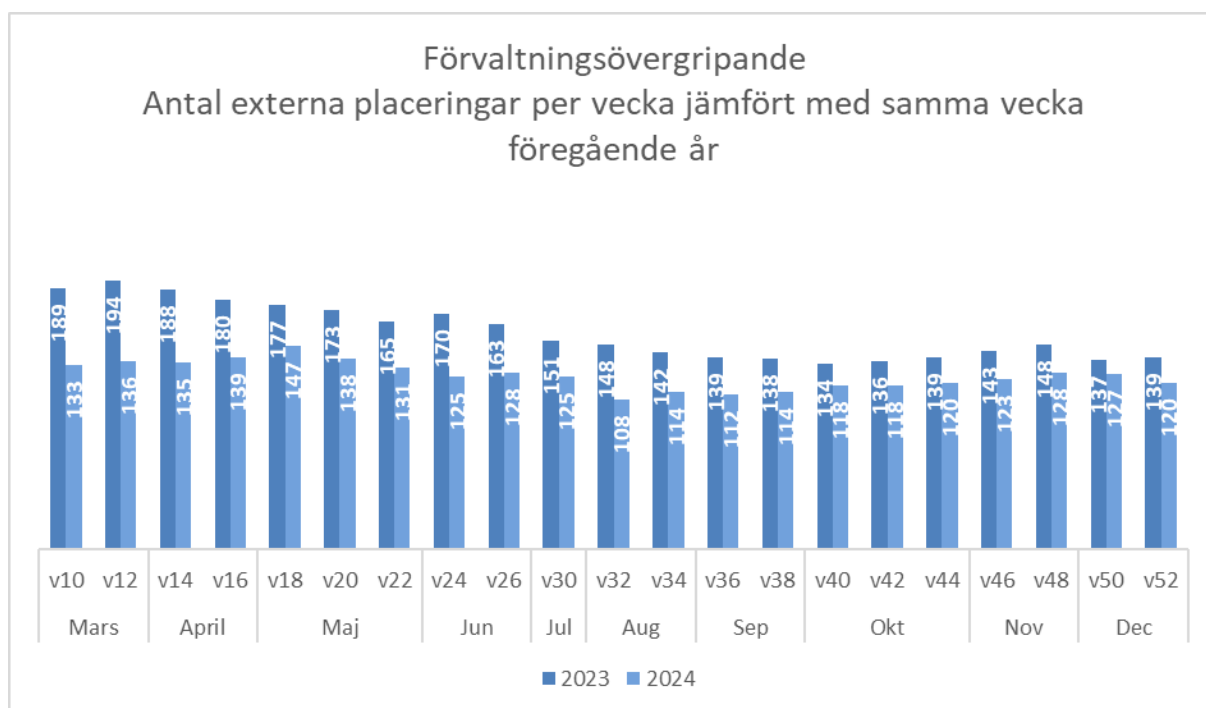
Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Såväl socialnämndens uppdrag som inriktning och mål syftar till att invånare ska nå en ökad självständighet. Arbetet pågår dygnet runt för att möta invånares olika behov med olika insatser.

Under 2024 har socialförvaltningen genomgått en betydande omorganisation för att bättre möta de utmaningar och behov som finns i samhället. Den nya strukturen består av tre verksamhetsområden: Myndighet, Insats och service samt Boende. Omorganisationen är ett viktigt steg i våra förberedelser inför den nya socialtjänstlagen. Vi har nu bättre förutsättningar att möta invånare med ett helhetsperspektiv och erbjuda mer lättillgängliga och tidiga insatser. Barnhandläggare och vuxenhandläggare kan arbeta närmare varandra, vilket gör det möjligt att se och stödja hela familjen på ett mer sammanhållet sätt.

Under året har förvaltningen fortsatt att arbeta mot målet att ha en budget i balans, öka kvaliteten i verksamheten, skapa en än mer stabil struktur och integrera våra resurser på ett effektivt sätt. Den nya organisationen ger oss en starkare grund att stå på för att kunna erbjuda den bästa möjliga servicen till de vi finns till för.

För de invånare som har mycket omfattande behov av stöd används ibland extern dygnsvård som en insats på väg mot ökad självständighet. Antalet vårddygn för externa placeringar har minskat jämfört med föregående år. En ny lagstiftning om skyddat boende har trätt i kraft som inneburit ökat skydd för barn men även ökade kostnader för socialnämnden.

Placeringsgruppen har utvecklat rutiner för externa vårdtjänster för att säkerställa rättssäkerhet, kvalitet, priser och resultat. Det pågår ett arbete mot välfärdsbrottslighet som innebär samarbete med myndigheter som Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten. Genom att förhindra felaktiga fakturor och upphandlingar har kostnader motsvarande minst 2,1 miljoner kronor kunnat undvikas.

Bristen på familjehem har fortsatt varit en stor utmaning som delas med många andra kommuner. Satsningar har gjorts för att rekrytera fler jour- och familjehem samt för att konsulentstödda familjehem ska bli interna resurser. Trots detta väntar fortfarande för många barn längre än de lagstadgade sex månaderna på ett familjehem. Ett intensivt arbete pågår för att förbättra situationen.

Under året har tre konsulentstödda familjehem kunnat rekryteras till att bli interna familjehem och 17

nya familjehem har rekryterats. Fler barn har placerats i sina egna nätverk. Socialförvaltningen fortsätter att arbeta med interna förbättringar för att stärka familjehemmen, motverka sammanbrott som leder till fler omplaceringar samt att stötta föräldrar till placerade barn.

Den externa vården är en omfattande insats inte bara för invånaren utan även kopplat till nämndens budget. Likväl pågår merparten av nämndens arbete inom ramen för andra insatser på hemmaplan, där invånarnas behov möts nära invånaren på ett lättillgängligt sätt. Dessa insatser beskrivs i analys av nämndens inriktning och mål.

Nämndens inriktning

Vi arbetar för en trygg stad där vi tillsammans verkar för att barn och ungdomar ges bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Vi arbetar förebyggande och erbjuder sociala tjänster med hög kvalitet utifrån invånarnas behov. Vi skapar hållbara sammanhang i bred samverkan med civilsamhället och andra aktörer. Stödet utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande.

Analys

Under året som gått finns det många exempel på hur socialförvaltningen arbetat för och tillsammans med invånarna för att uppfylla nämndens inriktning.

Nedan presenteras det arbete som gjorts under året, vad vi lärt oss och vad vi går vidare med framöver.

En trygg stad

Sedan slutet av 2023 samarbetar åtta myndigheter utifrån ett regeringsuppdrag för att motverka att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk. Uppdraget har namnet Bob - Barn och unga i organiserad brottslighet. Bob har syftat till att inrätta en samverkansstruktur på tre nivåer: nationell, regional och lokal nivå. Länsstyrelsen Skåne har drivit etableringen av den regionala samverkansstrukturen inom polisregion Syd. Målet är att skapa en effektiv samverkan mellan aktörer som möter barn och unga, särskilt de som riskerar att bli involverade i organiserad brottslighet. Under året har även Helsingborg implementerat Bob-strukturen. Den lokala samverkan bygger på tidigare etablerade samarbeten mellan staden, polisen och Krimteamet men har också utökats för att inkludera nya aktörer och stärka helheten i arbetet. Stödmaterial för en funktionell samverkan har tagits fram och en etablerad struktur finns för det fortsatta arbetet på regional nivå. Detta lägger grunden till ett långsiktigt och hållbart arbete för att motverka organiserad brottslighet bland unga.

Under hösten 2024 gjordes en kartläggning över förekomsten av våld samt det våldsförebyggande arbete som finns i Helsingborgs stad. Kartläggningen visar att det finns behov av att öka kunskapen om våld, att utveckla det tidiga våldsförebyggande arbetet, att fånga upp våldsutövare och i högre utsträckning ge stöd och insatser till barn som lever med våld i hemmet. Det behöver dessutom skapas ett stadsövergripande, sammanhållet och långsiktigt våldsförebyggande arbete. Tillsammans med andra kommuner i familjen Helsingborg fortsätter arbetet med att inrätta ett Familjefridscentrum.

Barn och ungas förutsättningar att lyckas

En fungerande skolgång är en viktig skyddsfaktor som ökar chanserna till vidare studier, deltagande i yrkes- och samhällsliv, god hälsa och välbefinnande genom livet.

Pilotprojektet med skolsociala team i Helsingborg syftade till att öka elevers närvaro och trygghet genom samarbete mellan skola och socialtjänst. Projektet genomfördes på Nanny Palmkvistskolan och riktade sig till elever i årskurs F-6. Målet var att stärka samarbetet mellan skola och socialtjänst för att stödja elever med problematisk frånvaro och som är föremål för socialtjänstens insatser, samt att etablera en organisation för samverkan genom skolsociala team. Resultaten visade att samarbete mellan skola och socialtjänst är avgörande men kan vara utmanande på grund av olika roller och lagar som de behöver förhålla sig till. Trots detta identifierades behovet av en tydlig ansvarsfördelning, gemensamma mål och kontinuerlig uppföljning som viktiga faktorer för framgång. Projektet föreslog strukturer och processer för att förbättra samarbetet och rekommenderade att skolsociala team ska bestå av medlemmar med erfarenhet från både skola och socialtjänst.

Socialstyrelsen har beviljat medel till Skolsam – en skolsatsning i samverkan. Ett koncept för en individuell insats som socialtjänsten kan erbjuda har tagits fram. Insatsen bygger på samarbete mellan socialförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen, med målet att öka skolframgången för barnen och stärka föräldrarnas engagemang i skolan. Det faktiska arbetet med insatsen startar 2025 och riktar sig till barn i åldern 5–9 år som är under utredning eller insats hos socialtjänsten, samt deras föräldrar.

PART (Preventivt arbete tillsammans) är en plattform för samarbete kring barn och unga, där flera nämnder i Helsingborg och Landskrona samt Region Skåne deltar. Under 2024 avslutades utvecklingsarbetet med existentiell hälsa, Snacka om livet, vilket gör Helsingborg till den första kommunen i Sverige att systematiskt utveckla möjligheter för unga att föra existentiella samtal. Detta arbete har lett till att biblioteken, elevhälsan och UngFritid nu erbjuder samtal om livet. Samtidigt har PART utvecklat "Aktivitet Förebygger – Helsingborgsmodellen" på tre pilotskolor, vilket innebär schemalagda aktiviteter med föreningar inom idrott, kultur och natur. Resultaten visar minskade kränkingsärenden och ökad skolnärvaro. Projektet förlängs med ett år för att utvärdera hållbarheten och testa modellen på nya skolor.

Tidiga och förebyggande insatser utifrån invånarnas behov

Socialnämnden har i samverkan med barn- och utbildningsnämnden utrett hur socialtjänsten och förskolor kan samarbeta för att stötta barn och deras familjer i socioekonomiskt utsatta områden. Utredningen betonar vikten av tidiga och förebyggande insatser, förbättrad kommunikation och en gemensam handlingsplan. Föräldraskapsstöd bör vara flexibelt och anpassat till olika behov och en digital insatskarta föreslås för att underlätta tillgång till stöd.

Socialrådgivare på familjecentralerna deltar allt oftare i hembesök med "Växa tryggt", en metod med vetenskapligt stöd. Under dessa besök ger BVC och socialrådgivare information och stöd till nyblivna föräldrar. Hembesöken gör det även möjligt att tidigt identifiera behov av stöd och insatser för de allra yngsta barnen.

"Familjen läser" har vuxit under 2024 och omfattar nu 110 femåringar och deras föräldrar, på Drottninghög, Rosengården och Planteringen. Engagemanget och glädjen för lästräningen är hög hos personal och barn, även om praktiska förutsättningar i förskoleverksamheten fortfarande är ett hinder. Deltagande i studiecirkeln på Planteringen, Lyckas i skolan, har gett positiva effekter på förskolan, bland annat ökad närvaro och mer involverade föräldrar. I september startade det nya Arvsfondsprojekt Familjen läser 2 – för en mer jämlik skolgång. Målgruppen är föräldrar med barn i åk F-3 i våra fokusområden.

I juni 2024 släpptes en utbildningsfilm om cannabis riktad till ungdomar samt ytterligare en film för personal och vuxna. Dessa filmer är resultatet av ett samverkansprojekt mellan Helsingborgs stads missbruksförebyggande samordnare, polisen, och Nicolaiskolan Estetik och media.

Hållbara sammanhang i samverkan med andra och genom invånarnas delaktighet och medskapande

Intervjuer med brukare har genomförts för att undersöka om de insatser de fått har varit till nytta. Resultatet av denna undersökning visar att många upplever att det tar lång tid att få och hitta rätt i stödinsatser samtidigt som stödet upplevs som mycket betydelsefullt när man väl hittar rätt. I undersökningen betonar också invånarna, både familjer och vuxna klienter, vikten av att verkligen bli lyssnade på.

Under 2024 har arbetet med kvalitativa studier i form av djupintervjuer fortsatt inom boendeverksamheten. Intervjuerna möjliggör värdeskapande dialoger som sedan ligger till grund för förbättring av insatserna utifrån brukarnas uppfattning av våra tjänster. Vidare ger de bättre förutsättningar för brukarna i deras väg mot självständighet efter utflytt. Arbetet planeras fortsätta under 2025.

I vårt arbete med att stödja våra klienter att bli självständiga och ta en aktiv del i samhället, har förvaltningen implementerat ESL – ett självständigt liv. Arbetssättet används nu av alla medarbetare i boendeverksamheten. En långsiktighet i metoden är säkerställd genom att förvaltningens metodstödjare har utbildats till att själva kunna utbilda andra. Därmed är vi nu självförsörjande i ESL.

Ett positivt företagsklimat är avgörande för att näringslivet ska fortsätta välja Helsingborg som bas för etablering och expansion. Stadens krogar bidrar med ett pulserande nöjesliv, värdefulla arbetstillfällen, entreprenörskap och kreativitet. Socialnämnden har gett socialförvaltningens tillståndsenhet i uppdrag

att förbättra sina tjänster gentemot krögarna genom att öka nöjd-kund-index (NKI) till minst 80 under 2026. Under 2023 hade tillståndsenheten ett NKI på 77. För att uppnå målet ska tillståndsenheten öka dialogen med krögarna via till exempel verksamhetsbesök, korta handläggningstiden och säkerställa att korrekt information finns på hemsidan.

I september 2024 invigdes @ AD, en ny mötesplats på Adolfsberg, efterfrågad av både barn och vuxna. Målet är att skapa gemenskap och aktivitet samt stötta nya föreningar och invånare. Flera verksamheter samverkar för att skapa ett trivsammare och tryggare Adolfsberg. ABF håller studiecirklar regelbundet. Socialförvaltningen, i samverkan med Snödroppens kulturförening, erbjuder läxhjälp. Snödroppen har även bokklubb och familjeaktiviteter. Ung fritid och Erikshjälpen Framtidsverkstan arrangerar ungdomsaktiviteter, och Stadsdelsmammorna erbjuder samhällsinformation och föräldrastöd.

Under 2025 förväntas en ny socialtjänstlag träda i kraft, vilket kommer att påverka socialförvaltningens arbete framåt. Den nya lagen syftar bland annat till att förbättra tillgängligheten och kvaliteten på socialtjänstens insatser.

För att uppfylla de nya kraven och målen som den kommande socialtjänstlagen ställer, behöver vi fokusera på följande delar framöver:

- Erbjuda lättillgängliga och tidiga insatser, baserade på kunskap och beprövade arbetssätt
- Fokusera på förebyggande arbete
- Göra det lätt att komma i kontakt med socialtjänsten och förstå sina rättigheter
- Stärka barnrättsperspektivet
- Säkerställa jämlika och jämställda levnadsvillkor
- Verka för att säkerställa att individer lever ett värdigt liv med självbestämmande, respekt för privatliv, delaktighet och gott bemötande

Nämndens mål

Under 2024 ska antalet insatser utan föregående individuell behovsprövning öka med minst 25 % till mer än 3700 insatser per år.

Bedömning måluppfyllelse

Uppnått

Målanalys

Under 2024 har 4207 biståndslösa insatser nått invånarna, varav 1771 har nått barn.

Anledningen till att resultatet visar en minskning jämfört med föregående år beror på att det rått ett visst missförstånd kring hur antal insatser ska räknas. Resultatet för 2024 ligger över riktvärdet på minst 3700 insatser och målet har därmed uppnåtts. Förvaltningen har nu gjort ett arbete för att säkerställa en samsyn kring definitionen av vad som räknas som en insats.

Ett stort fokus har lagts på att öka de biståndslösa insatserna under 2024. Arbetet med att öka och synliggöra våra biståndslösa insatser kommer intensifieras ytterligare under 2025 för att möta den nya socialtjänstlagen.

Förvaltningens mottagning hänvisar ofta till biståndslösa insatser och erbjuder även invånaren att följa med vid exempelvis förstagångsbesök. När det är till fördel för invånaren, erbjuder mottagningen också en uppföljande kontakt en tid efter avslutad förhandsbedömning för att höra hur det har gått med den planerade insatsen.

Familjecentralernas och Familjehusets biståndslösa samtalsgrupper och föräldrautbildningar möjliggör att möta invånares behov i ett tidigt skede.

Mobila Teamet arbetar strategiskt mot skola och fritidssektorn och, i sitt fältarbete, med uppsökande och relationsskapande arbete. Fältsekreterare och den missbruksförebyggande samordnaren samverkar med andra aktörer som polis, trygghetsvårdar och nattvandrarerna för att synliggöra våra sociala insatser. Under

2024 har det sociala fältarbetet kunnat erbjuda invånare ett bredare utbud av tjänster och biståndslösa insatser med ökad närvaro och tillgänglighet, förstärkt fokus på alla åldersgrupper 0–100 år. Vidare har de etablerat samarbeten med fler aktörer inom Helsingborgs stad.

Flexibla teamet har under 2024 fortsatt sitt arbete med i-väntan- på-grupper. Grupperna arbetar med stödsamtal för att bibehålla motivationen hos klienterna och fånga upp deras behov i väntan på beslutad insats. Insatsen stödjer invånarna till att i högre omfattning kunna genomföra sitt förändringsarbete till ett mer självständigt liv.

Under 2024 syns en ökning i familjevårdsgruppens biståndslösa stödsamtal. Samtalen skapar positiva följd effekter hos flertalet individer i form av motivation att bryta negativa levnadsmönster.

Elevers närvaro ska öka under mandatperioden. Målet för 2024 är att andelen med mer än 15 % frånvaro, så kallad hög frånvaro, ska minska med 20 % hos dem som tar del av sociala tjänster.

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

Målanalys

Årets resultat visar att andelen barn med hög skolfrånvaro som tar del av våra insatser har minskat med 7,25 %. Detta är en liten förbättring i rätt inriktning men vi behöver intensifiera vårt arbete och samarbetet med skolan och familjerna för att lyckas.

Urvalet till resultatet omfattar barn i årskurs F-9 som har haft en pågående insats någon gång under 2024. Statistiken gäller endast de som går i kommunal skola. En djupare analys har skett av fyra ärenden där det funnits barn som haft hög, problematisk skolfrånvaro. Undersökningen har fokuserat på hur kommunikationen och samarbetet har fungerat mellan utredning och insats, om STÄRKA har använts, hur samverkan med skolan har sett ut och vilket stöd som har getts till familjen. Analysen visar att det fortsatt finns utvecklingsområden att arbeta med.

Under våren 2024 har implementering och utbildning i metoden STÄRKA pågått inom myndighet och behandling. Metoden innefattar en systematisk kartläggning av orsakerna bakom skolfrånvaron och ska bidra till att rätt insatser sätts in tidigt för att öka närvaron. Kartläggningen är ett komplement till skolans kartläggning och ger förutsättningar till vidare samarbete kring individen.

Tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden pågår också arbetet med skolsociala team. Frånvaro, bakomliggande orsaker och behov av insats identifieras tidigt och i flera led inom de två förvaltningarna utifrån behovet i varje enskilt ärende.

En stor utmaning är att förbättra samverkan mellan myndighet, insats, skola och familj. För att uppnå detta behöver vi säkerställa bättre kommunikation och ett tydligare remissförfarande. Det är viktigt att utredare och de som arbetar med insatser har ett nära samarbete och formulerar uppdraget kring barnet. Planeringen av insatserna bör ske gemensamt till en början, och familjen bör involveras i denna process. Regelbundna uppföljningar av vården, där både utredning, insats och skola deltar, är avgörande för att säkerställa att insatserna är effektiva.

En annan viktig aspekt är att alla socialsekreterare, oavsett erfarenhet, måste inkludera skolsituationen i sina utredningar, även om orsaken till kontakt med socialförvaltningen är en annan. Det är också viktigt att hämta in uppgifter från skolan innan insatsen avslutas för att få en helhetsbild av barnets situation.

Exempel från de ärenden som analyserats visar att punktinsatser, som att skjutsa barn till skolan under några veckor, inte är tillräckliga. Det är nödvändigt att arbeta med helheten och inkludera föräldrarna i insatserna. I ett fall där en intensiv insats i hemmet ledde till minskad frånvaro, ökade frånvaron igen när insatsen avslutades eftersom föräldern inte kunde stödja barnet att komma iväg till skolan. Detta visar att långsiktiga och helhetsorienterade insatser är nödvändiga för att uppnå hållbara resultat.

Implementeringen av kartläggningsmetoden STÄRKA har varit en viktig del av arbetet för att uppnå målet. STÄRKA hjälper till att identifiera orsakerna bakom frånvaron och vilken funktion frånvaron fyller för individen. Genom att systematiskt kartlägga dessa faktorer kan rätt insatser sättas in. Utbildningarna i

STÄRKA har varit framgångsrika, men det är viktigt att dessa fortsätter regelbundet för att säkerställa att alla medarbetare har den kunskap som krävs.

För att förbättra våra resultat framöver behöver vi fokusera på följande områden:

1. **Förbättrad samverkan:** Säkerställa bättre kommunikation och tydligare remissförfarande mellan myndighet, insats, skola och familj.
2. **Helhetsorienterade insatser:** Arbeta med hela familjen och inkludera föräldrarna i insatserna för att skapa hållbara resultat.
3. **Utbildning och stöd:** Fortsätta med regelbundna utbildningar i STÄRKA och säkerställ att alla medarbetare har den kunskap som krävs.
4. **Uppföljning och utvärdering:** Genomföra regelbundna uppföljningar av insatserna och utvärdera deras effektivitet.
5. **Inkludera skolsituationen:** Alla socialsekreterare måste inkludera skolsituationen i sina utredningar och hämta in uppgifter från skolan innan insatsen avslutas.

Genom att fokusera på dessa områden kan vi förbättra våra insatser och öka elevers närvaro i skolan. Det är viktigt att vi fortsätter att arbeta systematiskt och långsiktigt för att uppnå våra mål och skapa en positiv förändring för de barn och familjer vi arbetar med.

Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning

Barn och vuxna

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel barn placerade i jourhem, med behov av familjehem, som erhåller ett familjehem inom högst 6 månader, procent	67 %	68 %	57 %	59 %	39 %
Uppdrag inom förvaltningens serviceverksamheter, antal	3 080	2 695	3 001	5 820	4 207

Den minskade andelen barn som erhåller familjehem i tid beror framför allt på ett ökat inflöde av komplexa ärenden. Det gör det svårare att hitta och matcha familjehem till barn med stora behov. Målet är att minska användningen av konsulentstödda familjehem vilket även medfört längre jourhemsplaceringar. Samtidigt är det en balansgång mellan ökade kostnader av externa placeringar och att minska jourhemsplaceringar. Här pågår ett arbete med att rekrytera fler jour- och familjehem och att få konsulentstödda familjehem att gå över till att bli interna resurser.

Väntetid

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Genomsnittlig väntetid från ansökan till beslut om insats, antal dagar	47	46	57	57	52
Genomsnittlig väntetid från anmälan till beslut om insats, antal dagar	53	53	67	67	65

Statistik

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal inledda utredningar	3 071	3 123	3 167	3 121	3 025

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal inledda öppenvårds- och heldygnsinnsatser	1 550	1 509	1 572	1 482	1 311
Antal unika individer som kommer till socialförvaltningen	5 983	5 920	5 798	5 888	5 989
Antal klienter med aktualisering	4 720	4 700	4 588	4 802	5 017
Antal vård dygn externa placeringar och boenden	57 930	54 888	61 873	59 475	47 355
Andel ansökningar av det totala antalet anmälningar och ansökningar	12,6 %	12,6 %	13,5 %	13,2 %	12,4 %
Antal anmälningar och ansökningar totalt till förvaltningen	9 531	9 253	9 258	10 084	10 841

Under året har externa placeringar inom vuxenverksamheten minskat. Detta beror bland annat på att vi har varit mer stringenta i våra boendebeslut och har tydliga riktlinjer, vilket också har lett till minskade vård dygn. Flödet på boenden har effektiviserats, vilket har resulterat i kortare boendetider och att klienter når självständighet snabbare. Dessutom har vi uppnått en högre träffsäkerhet med genomförandeplaner och ökat användningen av interna hemmaplanslösningar.

Ärendeinflödet under senare delen av hösten har varit mycket högt och skiljt sig från tidigare år. Under december hade inflödet sjunkit till mer normala nivåer. Förvaltningen har inte kunnat se orsaken till ökningen men följer utvecklingen noga.

Innovation

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Idéer mottagna i förvaltnings innovationsråd	17	13	14	12	15
Påbörjade piloter (skarpa tester av en innovationsidé)	5	8	8	7	3
Uppskalningar (används även utanför testgruppen)	1	3	1	3	3

Under hösten har det varit möjligt att söka innovationscheckar på upp till 25 000 kr för att realisera en idé utan krav på att göra en pitch på innovationsrådet. Detta har resulterat i över 40 ansökningar på tre månader vilket visar på ett stärkt medarbetarengagemang för utvecklingsarbetet. Innovationsledare har också arbetat närmare verksamheten med utmaningsdriven innovation, vilket kommer att generera nya uppdrag under 2025 för att lösa behov ur ett invånarperspektiv.

- **VR:** under 2024 testades VR (Virtual Reality) på stödboenden för att undersöka om det kan bidra till ökat välmående. Arbetet har visat på goda effekter, såsom ökad fysisk aktivitet och minskad stress, oro och ångest hos flera klienter. Innovationen skalas upp under 2025 till 13 boenden och verksamheter i förvaltningen.
- **JobbETT:** JobbETT är en satsning som innebär att unga vuxna i åldrarna 17-25 som är i behandling för riskbruk på Maria Skåne Nordväst, anställs för att arbeta i ett nystartat snickeri. Där ska de renovera och "upcyclo" möbler för återanvändning i verksamheter i hela staden. Snickeriet ligger på Gåsebäcken och drivs av vård- och omsorgsförvaltningen. Förväntade effekter inkluderar förbättrat psykiskt och fysiskt mående, ökad känsla av sammanhang, minskad droganvändning och kriminalitet hos deltagarna samt minskade möbelinköp med minst 1 miljoner kronor/år.

- **BLINK of an AI:** Automatisk anteckning av möten med klienter inom myndighetsutövning testas med hjälp av AI. Efter tre månader visar resultaten stor potential för tidsbesparing – cirka 40% av nuvarande tid. För att öka tidsbesparingen krävs mer trygghet i verktyget, mer övning och utforskande. Andra positiva effekter inkluderar högre rättssäkerhet, bättre bemötande och mötesklimat, samt en bättre uppfattning av klientens mående och likvärdighet i dokumentationen. Programvaran och olika grundmallar för olika mötestyper utvecklas tillsammans med leverantören och förbereds för uppskalning och vidareutveckling av piloten inför hösten 2025.
- **Sociala tjänstehundar:** Hundarna skapar en miljö där klienterna enklare och tidigare öppnar upp sig, vilket ger förutsättningar att ge rätt stöd. Klienterna har skattat sin känsla inför mötet på en skala från 1–5. I de 21 samtalen där hund har varit med har snittet varit 3 innan mötet och 4,6 efteråt – en markant ökning som tyder på att insatsen har en direkt positiv effekt. Det har dock varit svårt att integrera detta i verksamheten under året, bland annat på grund av omorganisationen. Därför skalas testet upp och förlängs med innovationsmedel 2025, samtidigt som ägandeskapet för processen övergår till kärnverksamheten.
- **CORNER: Lågtröskelverksamhet** (tidigare Jobb först): Goda effekter har setts i form av ökad nykterhet, förbättrad fysisk och psykisk hälsa hos alla deltagare. Alla är motiverade att bli nyktra. 4 av 13 klienter har gått vidare till nästa sysselsättningssteg. Under 2025 satsar vi på verksamheten genom att skriva ett treårigt IOP-avtal med Pingstkyrkan.
- **Kvällsöppet:** Familjehuset erbjuder träffar på kvällstid för barn och unga som har anhörig med social problematik. Arbetet implementeras i kärnverksamheten 2025 då vi sett goda effekter för barn som deltagit. Barn söker sig till Kvällsöppet både som deltagare i stödgrupperna och utan tidigare kontakt med förvaltningen. Föräldrarna anser att verksamheten gör nytta och att den har en positiv effekt på barnens välmående efter att de har deltagit.
- **Varannan vecka:** En app testas för att förbättra samarbets- och kommunikationsförmågan mellan föräldrar. Appen används flitigt av många som deltar i samarbetssamtal, med varierande effekt. Appen kommer att utvärderas under våren 2025.

Ekonomiskt utfall

Årets resultat

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Utfall 2024
Kommunbidrag	637 213	658 070	658 070
Disposition av ackumulerat resultat	0	0	0
Intäkter	102 101	99 788	86 885
Summa intäkter	739 314	757 858	744 955
Utdelningskrav	0	0	0
Kostnader	-760 039	-757 858	--752 628
Summa kostnader	-760 039	-757 858	-752 628
ÅRETS RESULTAT	-20 725	0	-7 673
Ackumulerat resultat (inklusive årets resultat)	-20 725		-7 673

Kommentar till årets resultat

Årets resultat för socialnämnden visar på ett underskott på 7,7 mnkr. Detta beror framför allt på höga klientkostnader i förhållande till beslutad budget.

Antalet externa placeringar minskade mycket under 2023 och har därefter legat relativt stabilt. Under

april och maj 2024 ökade de något, men har sedan återigen sjunkit till tidigare nivå eller lägre. Som ett resultat av detta har kostnaderna för externa placeringar minskat. Inför 2024 utökades placeringsbudgeten inom dåvarande verksamhetsområde Barn, unga och familj med totalt 24,0 mnkr. Trots lägre kostnader för externa placeringar i kombination med en utökad budgetram, överstiger nämndens totala klientkostnader fortsatt beslutad budget i samband med 2024 års bokslut.

Klientkostnader 2020-2024, totalt förvaltningen

Bild 1. Klientkostnaderna har minskat under 2024 jämfört med de tre tidigare åren.

En ny lagstiftning för skyddat boende började att gälla den 1 april 2024. Den innebär i korthet att skyddat boende blir en ny placeringsform som omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav. Den stärker även rättigheterna för medföljande barn. Den nya lagstiftningen har inneburit successivt ökade kostnader för socialnämnden. Under 2024 rör det sig om en kostnadsökning på ca 3,6 mnkr. Denna kostnadsökning är också en del av nämndens underskott.

Personalsituationen har varit en stor utmaning under 2024, framför allt på myndighetssidan. Flera vakanta tjänster har uppstått och några har tillsatts med externa konsulter eftersom det funnits få eller inga alls sökande till tjänsterna. Detta har resulterat i ökade kostnader för inhyrd personal. De totala personalkostnaderna, inklusive kostnaden för externa konsulter, ligger däremot inom budgeterad ram vid årets slut.

Lokalkostnaderna överstiger budgeten främst med anledning av höga kostnader för larm och bevakning ute i förvaltningens verksamheter, och därutöver även av höga kostnader för brandskydd.

Vid sidan av de generella statsbidragen finns även riktade (specialdestinerade) statsbidrag som är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas inte ut med automatik utan måste sökas. Flera betydande bidrag hanteras bland annat av Socialstyrelsen och Migrationsverket. De riktade statsbidragen har ökat både i antal och omfattning över tid. Under 2024 har däremot de totala intäkterna för riktade statsbidrag till socialnämnden minskat jämfört med de senaste åren. Anledningen är att ersättningen från Migrationsverket blivit lägre.

Grunderna inför beslut om ny internbudget för 2024 var bland annat följande:

- Kärnuppdraget är utgångspunkten
- Fokus framåt är en budget i balans
- Fortsatt arbete kring uppföljning och kvalitet
- Optimera nämndens resurser genom omfördelningar mellan verksamheterna
- Utgå från de faktiska kostnaderna

För att optimera nämndens resurser beslutades bland annat:

- Extra medel till Barn, unga och familj gällande placeringsbudgeten
- Organisationsförändring under 2024 som mynnar ut i en ny internbudget
- Trygga personalförsörjningen i kärnverksamheten
- Förändra delegationsordningen
- Fortsätta med formeringsresan med utgångspunkt i den nya socialtjänstlagen

Förvaltningen har under 2024 arbetat vidare med styrning och uppföljning samt med förvaltningens struktur. Planeringen av en ny organisation har fortgått under året och den började gälla från och med den 1 oktober. Organisationen ska nu stå nu redo för den nya socialtjänstlag som träder i kraft under 2025. Den nya lagen understryker att socialtjänsten ska vara kunskapsbaserad. Socialtjänsten behöver utvecklas i takt med samhället för att kunna erbjuda rätt stöd och service i rätt omfattning. Samtidigt ska den kunna ställa om och införa nya, flexibla och tillitsskapande arbetssätt. För att lyckas krävs en kulturförändring för att underbygga införandet av nya arbetssätt och stärka förmågan att utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Det har varit stort fokus på ekonomi under 2024, detta i kombination med ny organisation och ny socialtjänstlag. Frågor kring kvalitet, uppföljning, resursintegration och optimering har stått i centrum. Fokus har vidare varit på hållbara lösningar utifrån invånarnas behov och med förvaltningens kärnuppgifter som en klar utgångspunkt. För att lyckas behöver vi förflytta oss mot samorganisering av våra resurser över gränserna. Vågen behöver dock fortsatt balansera, behov balanseras med resurser. Vi behöver lägga våra resurser på det som skapar verklig nytta och värde. Den nya organisationen utgör en grund för att lyckas med detta.

Ekonomi har varit en stående punkt både på nämnd och chefsforum även under 2024. Det är viktigt att samtliga chefer inom förvaltningen får en övergripande inblick i nämndens ekonomiska situation, för att sedan föra denna information vidare inom sina respektive enheter.

Det är viktigt att säkerställa att föreslagna åtgärder ger värde, både ekonomiska och kvalitativa. Därför använder förvaltningen effekthemtagningsverktyget vid större förändringar och enskilda satsningar.

Eget kapital

I bokslut 2023 visade socialnämnden ett underskott på 20,7 mnkr. Detta medförde att nämndens ackumulerade egna kapital blev negativt inför 2024. Efter beslut i kommunfullmäktige i samband med resultatregleringen efter bokslut 2023 har nämnden fått det negativa egna kapitalet avskrivet, vilket innebär att nämndens egna kapital är 0 vid ingången av 2024. Socialnämndens underskott på 7,7 mnkr i bokslut 2024 innebär att nämndens egna kapital inför 2025 blir negativt med totalt 7,7 mnkr.

Specifikation ianspråktagande av resultatöverföring

Engångssatsningar, tkr	Bokslut 2024

Kommentar

Offentliga bidrag

Driftbidrag och projektbidrag, mnkr

			Utfall	
Bidragstyp	Bidrag	Utbetalas från	2023	2024
Driftbidrag	Riktat statsbidrag	Sveriges kommuner och regioner (SKR) PRIO- medel	4,3	5,7
Driftbidrag	Ersättning för nyanlända	Migrationsverket	9,8	6,5
Driftbidrag	Riktat statsbidrag	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF)	5,7	5,7
Driftbidrag	Riktat statsbidrag - God vård och omsorg	Socialstyrelsen	5,0	1,1
Driftbidrag	Riktat statsbidrag till familjehem	Socialstyrelsen	1,6	1,2
Totalt			26,4	20,2

- PRIO stimulansmedel (Psykisk ohälsa - plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa). Sveriges kommuner och regioner (SKR) beslutar om summan per kommun.
- Schablonersättning som betalas till socialnämnden utan att vi ansöker om den.
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) bedriver ett kunskapsbaserat arbete i frågor som rör familjerätt och familjerådgivning.
- Statsbidrag gällande god vård och omsorg av äldre personer, endast en del av statsbidraget redovisas inom socialnämnden, resten redovisas inom vård- och omsorgsnämnden.
- Statsbidrag riktat till Barn, unga och familj och familjehemsenheten. Beslut tas av Socialstyrelsen.

Kommentar

Årets redovisade offentliga bidrag för socialnämnden uppgår till 20,2 mnkr. Utöver dessa har nämnden även erhållit ett flertal mindre offentliga bidrag som inte ingår i denna summa.

Utöver de årligen återkommande PRIO-medlen (PRIO står för Psykisk ohälsa - plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa) och gemensamma medel från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har nämnden erhållit medel från Socialstyrelsen och Migrationsverket.

Exempel på offentliga bidrag som socialnämnden erhållit

- Staden har erhållit statsbidrag gällande god vård och omsorg av äldre personer. Största delen av bidraget har tillfallit vård- och omsorgsnämnden, medan socialnämnden har erhållit 1,1 mnkr. Statsbidraget har använts till förbättrad arbetsmiljö och arbetsvillkor samt motverka ensamhet bland äldre.
- Socialnämnden har erhållit statsbidrag från Socialstyrelsen motsvarande 1,2 mnkr för att motverka brottslighet.
- Från Myndigheten för Familjerätt och Föräldraskapsstöd (MFoF) har nämnden erhållit 5,7 mnkr. Detta är medel som ska användas för att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet, samt att bidra till att förebygga kriminalitet bland barn och unga.
- Under 2024 har socialnämnden erhållit totalt 6,5 mnkr från Migrationsverket gällande schablonersättning för nyanlända, vilket är 3,3 mnkr mindre än under 2023. Dessa medel utbetalas utan

att nämnden behöver ansöka eller rekvirera dem.

Investeringsbidrag, mnkr

		Utfall	
Bidragstyp	Utbetalas från	2023	2024
Totalt			

Kommentar

Investeringar

Investeringar 2024

Investeringar, mnkr	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
Utgifter	3,0	1,0	2,0
Inkomster	0	0	0
Netto	3,0	1,0	2,0

Ekonomiskt utfall per verksamhet

Årets resultat, tkr

Verksamhet	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Utfall 2024
Administration	10 847	0	
Gemensamma resurser	7 278	0	
Vuxen	-3 404	0	
Barn, unga och familj	-35 446	0	
Totalt socialnämnden	-20 725	0	-7 673

Kommentar

Den nya organisationen började gälla den 1 oktober 2024 och består av följande verksamhetsområden:

- Ledning och stödfunktioner
- Insats och service
- Boende
- Myndighet

Eftersom organisationen förändrades under löpande räkenskapsår, finns ingen möjlighet att ta fram utfallet per verksamhetsområde, varken enligt den gamla eller nya organisationen. Därför redovisas utfallet för 2024 enbart totalt för nämnden.

Åtgärder framåt för en ekonomi i balans

Inför 2025 har socialnämnden erhållit extra medel till bland annat skyddat boende, skolsociala team och

kompetenshöjande insatser. Av förvaltningens verksamhetsplan för 2025 framgår ett antal prioriterade områden såsom omställning till ny socialtjänstlag, kärnverksamhet i fokus och medarbetare som trivs och utvecklas. Kompetensförsörjning i kombination med en hög personalomsättning är en stor utmaning för förvaltningen.

Förvaltningen behöver fortsätta att noga följa antalet externa placeringar och ha en plan framåt för dessa. Även de interna placeringarna behöver följas noggrant för att få en helhet. Vidare behöver förvaltningen arbeta intensivt med fokus på ledning, styrning, kvalitet och ekonomi och därigenom tydliggöra de olika uppdragen. Detta är särskilt viktigt nu när den nya organisationen kommit på plats. Arbetet med tydliga strukturer och systematik är viktiga grundstenar i denna förändring. Vidare arbetar förvaltningen med resursoptimering och att säkerställa att det som görs leder till önskade effekter. Uppföljning av ekonomi och verksamhet kommer vara än viktigare. Grunden i allt är att kärnverksamheten är och ska vara prioriterad.